

Erasmus+

STROČJA VAS
Stročja vas 121, 8280 Ljubenec
telefon (faks): 051 56 46 612
o.vstrocja@gmail.com

Samoevalvacijsko poročilo OŠ Stročja vas 2016/2017

Poročilo pripravila:

Katja Vunderl

Odgovorna oseba:

Mateja Leskovar Polanič

Datum: 24. 8. 2017

KAZALO:

1.	PREDSTAVITEV VZGOJNOIZOBRAŽEVALNEGA ZAVODA OSNOVNE ŠOLE STROČJA VAS	3
1.1	POSŁANSTVO	3
1.2	VREDNOTE	3
1.3	KONTEKST	4
2.	POTEK SAMOEVALVACIJE	5
2.1	Predstavitev obravnavanega prednostnega področja	5
2.2	Načrtovanje, izvedba in spremljava doseganja zastavljenih ciljev na ravni šole:	6
3.	NAČRT SPREMLJAVE	6
4.	REZULTATI SAMOEVALVACIJE IN USMERITVE	7
4.1	OVREDNOTENJE DOSEGANJA ZASTAVLJENIH CILJEV	7
4.2	USMERITVE ZA NASLEDNJE ŠOLSKO LETO	12
5	PRILOGE	13

1. PREDSTAVITEV VZGOJNOIZOBRAŽEVALNEGA ZAVODA OSNOVNE ŠOLE STROČJA VAS

1.1 POSLANSTVO

Zavod OŠ Stročja vas je v zadnjih letih doživel kar nekaj sprememb. Od tega, da se je celotno življenje in delo tako vrtca kot šole preselilo v novo zgradbo (2009), do sprememb v kadrovski zasedbi (upokojitve...) do zamenjave vodstva. Tudi samo vzgojno-izobraževalno delo se je spremenilo. Zato smo v letu 2014 pristopili k posodobitvi vizije šole. Ob pomoči zapisov želja in pričakovanj staršev tako na prvih sestankih do vprašalnika o zadovoljstvu s programom, do skupnega dela strokovnih delavcev smo prišli s novo vizije OŠ Stročja vas:

Z doslednim delom in s spoštljivimi odnosi do trajnega znanja.

Poslanstvo šole, ki stoji v podeželskem okolju, je vsekakor širše zastavljeno, saj je močno vpeta v življenje in delo prebivalcev.

Prav zaradi tega je poslanstvo našega zavoda:

- izobraževanje po meri vsakega posameznika, v skladu z njegovimi željami, možnostmi in hotenji,
- sprotno in učinkovito reševanje nastalih problemov,
- ohranjanje pozitivne klime med zaposlenimi, učenci in starši
- krepitev povezanosti vrtca in šole,
- ter ohranjanje zdravega in mirnega okolja.

Poslanstvo našega zavoda pa se kaže tudi v možnostih širjenja profesionalnega razvoja vseh zaposlenih preko udeležbe na izobraževanjih, vključevanju mladih v tekmovanja, projekte, tabore in preko odprtosti šole za povezovanje in sodelovanje z drugimi zavodi v domačem okolju in po Sloveniji.

Razvojno vizijo in poslanstvo zavoda smo oblikovali in potrdili vsi zaposleni, učenci in starši.

1.2 VREDNOTE

Na delavnicah z učenci, s **starši in učitelji smo določili vrednote, za katerimi vedno bolj trdno stremi naša šola**: **DSP** : doslednost, strpnost, poštenost, **SIP**: spoštovanje, iskrenost, pozitivna naravnost, **SZO**: spoštovanje, znanje, odgovornost, **SDS**: spoštljivost, doslednost, srčnost, **DSS**: doslednost, spoštljivost, strokovnost, **DPO**: doslednost, profesionalnost, občutek varnosti.

MEDSEBOJNO SPOŠTOVANJE je osnova skladnega, spoznavnega, čustvenega, duhovnega in socialnega razvoja posameznika z upoštevanjem razvojnih zakonitosti. Le tako lahko vzgajamo za kulturne in civilizacijske vrednote, ki izvirajo iz evropske tradicije. Vsakemu posamezniku pa tak način vzgoje in izobraževanja omogoča svobodo, ki pa ne posega v svobodo drugega.

STRPNOST in UPOŠTEVANJE DRUGAČNOSTI vzpodbujamo zavest o integriteti posameznika, vzgajamo za medsebojno strpnost, spoštovanje drugačnosti in sodelovanje z drugimi, spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin in s tem razvijanje sposobnosti za življenje v demokratični družbi. Stremimo za tem, da vsakemu posamezniku omogočamo osebni razvoj v skladu z njegovimi sposobnostmi in zakonitostmi razvoja. Prav tako razvijamo nadarjenost in usposabljanje za doživljanje lepega in izjemnega.

TRAJNO ZNANJE/ ZNANJE ZA ŽIVLJENJE kot temeljna vrednota, ki ji na naši šoli dajemo velik poudarek, razvija pismenost in razgledanost na besedilnem, naravoslovno-tehničnem, matematičnem, informacijskem, družboslovnem in umetnostnem področju. Razvija sposobnosti za sporazumevanje v tujih jezikih in zavedanja kompleksnosti in soodvisnosti pojavov ter kritične moči presojanja.

Preko vzgoje in izobraževanja za trajnostni razvoj ter dejavnega vključevanja v demokratično družbo omogočamo globlje poznavanje in odgovoren odnos do: sebe, svojega zdravja, drugih ljudi, svoje kulture in kulture drugih, naravnega in družbenega okolja ter tudi odgovoren odnos do prihodnjih generacij.

Tako učenci pridobivajo zmožnosti za nadaljnjo izobraževalno in poklicno pot, kjer dajemo poudarek razvijanju podjetnosti kot osebnostne naravnosti v učinkovito akcijo, inovativnost in ustvarjalnost učenca s poudarkom na usposobljenosti za vseživljenjsko učenje.

1.3 KONTEKST

Cilji, ki so bili v akcijskem načrtu za to šolsko leto opredeljeni kot prednostni, izhajajo iz naših skupnih ugotovitev o prednostih in slabostih, zato jih vidimo kot izzive za izboljšanje življenja in dela v našem zavodu, hkrati pa možnost za povezovanje dejavnosti drugih prednostnih nalog.

Vsekakor se opiramo na **prednosti** delovanja vrtca in šole. Kot prednost vidimo delovanje v mirnem vaškem okolju ter s tem povezano našo relativno majhnost. Zavod je v tem šolskem letu obsegal pet oddelkov vrtca in devet oddelkov šole, kar omogoča večjo povezanost in njuno vzajemno delovanje. Omogoča nam tudi lažjo postavitev internih pravil, večjo doslednost pri njihovem izvajanju, sprotno reševanje morebitnih težav in problemov ter diferencirane in individualne pristope pri učenju in poučevanju.

Bližina mesta in seveda tudi bližina številčno večje šole in mestnih vrtcev je lahko pomanjkljivost, saj smo to dejstvo tudi v preteklosti tako opredeljevali, z izgradnjo nove šolske stavbe in tako izboljšanjem prostorskih razmer in sodobne opremljenosti pa se izkazuje kot **prednost**. Iz mest se v bližino šole preseljujejo mlade družine, ki želijo zagotoviti svojim otrokom zdrav in bolj osebnostni razvoj, hkrati pa se ponašamo kot šola, ki da velik poudarek na drugačnosti in sprejetosti vsakega posameznika. Tako vpisujejo na našo šolo tudi učence iz drugih šol.

Kot **slabost** v šoli, ki izvira iz majhnosti, še vedno vidimo v gostovanju naših učiteljev na drugih šolah, kjer dopolnjujejo svojo delovno obvezo oz. gostovanju drugih učiteljev na naši šoli. Tudi to slabost poskušamo preoblikovati v prednost in izziv za kvalitetnejše sodelovanje, izmenjavo dobrih praks na področju obveznega in tudi razširjenega programa in povezovanje med šolami v okolju.

Izziv vidimo v prizadevanjih za ustrežnejšo ureditev prometnega režima v okolici šole ter ureditev šolske okolice, ki bo odražala nas same, saj tukaj zaposleni in učenci preživimo kar veliko časa. Pojavljajo se ideje o dodatni zasaditvi, učilnici na prostem, mlaki in še kakšna ideja bi se našla. Letos smo se lotili izgradnje in zasaditve visokih gredic v okviru eko vrta.

Naslednji izziv za nas predstavlja vključevanje zavoda v projekte, bolj na kvalitetni kakor na kvantitetni ravni. Dodatne možnosti za promoviranje zavoda vidimo v uspešnih projektih in aktivnostih ter dobrih rezultatih otrok na tekmovanjih.

Pomemben izziv je v odprtosti zavoda za krajane in v skupnem vključevanju v različne aktivnosti domačega okolja. Največji in že delno doseženi izziv pa vidimo v povezovanju zavoda z drugimi podobnimi ustanovami v državnem in mednarodnem prostoru.

Tudi v tem šolskem letu so šolski mediatorji svoje znanje in izkušnje prenašali na učence in izvedli tabor vrstniških mediatorjev, ki je vedno dobro sprejet med učenci. Vrstniška mediacija je bila tudi prednostna naloga vzgojnega načrta (priloga 1).

2. POTEK SAMOEVALVACIJE

2.1 Predstavitev obravnavanega prednostnega področja

Samoevalvacija je zakonsko določena in vsak zavod jo je dolžan izvajati, kajti le na podlagi doslednega evalviranja lastnega dela je omogočen nadaljnji razvoj zavoda. Vsi strokovni delavci naše šole so v preteklosti uspešno zaključili triletno izobraževanje, ki ga je pripravila Šola za ravnatelje, ga tudi v letošnjem letu dopolnili in tako sledili zastavljenim smernicam.

Na podlagi evalviranja lastnega dela so strokovni delavci šole ugotavljali, da imajo učenci še vedno težave na področju branja, z razumevanjem prebranega ali slišane. Vedno bolj je bilo opaziti, da je besedišče pri učencih zelo skromno, zato so širjenje besedišča ponovno vključili v strategijo samoevalvacije. Vse več je tudi ugotovitev in razprav, da je raven znanja učencev nizka, še posebej je to opaziti v našem delu Slovenije. Take ugotovitve so vsekakor zaskrbljujoče, zato je dvig ravni znanja pri učencih postal sestavni del prioritetnega cilja letošnjega spremljanja in evalviranja. Tudi v tem letu so strokovni delavci tako izvajali in spremljali dejavnosti, ki so sledile le enemu zastavljenemu prioritetenemu cilju: **IZBOLJŠATI FUNKCIONALNO PISMENOST IN DVIGNITI RAVEN ZNANJA.**

ŠOLA

NAMERA		
PREDNOSTNO PODROČJE KAKOVOSTI	CILJ	STRATEGIJA
Učenje in poučevanje (spodbudno šolsko in domače okolje)	Izboljšati funkcionalno pismenost učencev in dvigniti raven znanja	Z uporabo bralnih učnih strategij (BUS) in grafičnih organizatorjev, aktivnih metod pri učenju in poučevanju ter formativnim spremljanjem izboljšati branje z razumevanjem, širiti besedišče in dvigniti raven znanja.

Samoevalvacija je v LDN opredeljena kot prednostna naloga.

2.2 Načrtovanje, izvedba in spremljava doseganja zastavljenih ciljev na ravni šole:

Strokovni delavci šole so tudi v tem šolskem letu upoštevali smernice šole za ravnatelje za načrtovanje, izvedbo in spremljavo doseganja zastavljenih ciljev. Na osnovi predhodnih načrtovanj so strokovni delavci šole in vrtca za šolsko leto 2015/16 pripravili akcijski načrt na ravni vrtca in na ravni šole, ker se je tako načrtovanje pokazalo kot ustrezno. Tako so takemu načinu dela sledili tudi v tem letu.

Pri izvedbi delavnice o načrtovanju izboljšav so ugotovili, da je zelo pomembno izboljšati pismenost in bralno razumevanje učencev. V skladu s tem so potrdili naslednji prioritetni cilj na področju poučevanja in učenja: **Izboljšati funkcionalno pismenost učencev in dvigniti raven znanja**, kjer bi uporabljali bralne učne strategije (BUS), grafične organizatorje, aktivne metode pri učenju in poučevanju ter formativno spremljanje.

Podrobnejši načrt je akcijski načrt na ravni šole za šolsko leto 2016/17 (priloga 2).

V proces načrtovanja smo bili vključeni samo strokovni delavci, v fazo izvajanja pa smo vključili učence in tudi starše.

Po skupnem srečanju in načrtovanju na ravni šole so se sestali aktivni in pripravili **akcijski načrt** na ravni **aktiva** strokovnih delavcev **prvega triletja**, **aktiva družboslovcev** in **aktiva naravoslovcev** (priloga 3). V mesecu septembru je sledilo načrtovanje dela za izbrane prioritetne cilje na ravni posameznikov (priloga 4). V tem šolskem letu so strokovni delavci ponovno izvedli polletno analizo, podatki teh pa so bili zbrani v polletnem poročilu in predstavljeni januarja na strokovnem zboru. Potrebno pa je še poudariti, da sta se v tem letu že tretje leto izvajala projekt dela z nadarjenimi učenci, ki je podpiral cilj naše samoevalvacije.

3. NAČRT SPREMLJAVE

V tem šolskem letu smo uporabili podroben načrt spremljave na ravni šole, ki ga je pripravil ožji tim v preteklih letih. Kot predlogo so uporabili delovni list šole za ravnatelje, ki konkretno določa vse pomembne elemente spremljave. Načrti in poročila na ravni aktivov in na ravni posameznikov pa so preoblikovani in delno skrajšani na pobudo strokovnih delavcev zaradi podvajanja nekaterih vprašanj in konkretnjšega poročanja in prikaza podatkov.

Med šolskim letom so se strokovni delavci šole spontano srečevali, se povezovali in izmenjavali sprotne izkušnje. Srečevali so se tudi na skupnih in ločenih delavnicah, kjer so si izmenjali primere dobre prakse ter spoznavali tudi druge aktivne metode poučevanja. Podrobneje so se evalvirale dejavnosti dela z nadarjenimi.

Na osnovi pridobljenih podatkov so lahko načrtovali tudi morebitne izboljšave že med samim letom. Strokovni delavci tako razpolagajo:

- s tabelami za spremljanje razvoja bralne tehnike,
- s tabelami ob primerjavi hitrosti branja in odpravi slabih navad pri branju,
- pri GUM in ŠPO s tabelami za spremljanja upoštevanja navodil pri posameznih predmetih,
- s podatki o številu ur z uporabo aktivnega poučevanja in učenja,
- z opisniki za samostojno predstavitev,

- z zapiski učencev (ključne besede, povzetki),
- z naborom ocen pri posameznih predmetih, saj zaključna ocena vključuje tudi domače delo in odnos do predmeta,
- z zapisi in analizami vzorčnih hospitacijskih nastopov,
- z učnimi pripravami, učnimi in delovnimi listi,
- s podatki o prebranih knjigah pri posameznih učencih in številom osvojenih pohval za bralno značko,
- z učenčevimi slovarčki in plakati z novimi pojmi,
- zapisi o grafičnih organizatorjih (miselni vzorci, časovni trakovi, pojmovne mreže),
- z analizami eksperimentalnega dela in kriteriji ocenjevanja le-tega (aktiv naravoslovcev za vse razrede, ki so spremljali eksperimentalno delo in ocenjevanje)
- z zapisi o formativnem spremljanju učenčevega napredka.

4. REZULTATI SAMOEVALVACIJE IN USMERITVE

4.1 OVREDNOTENJE DOSEGANJA ZASTAVLJENIH CILJEV

Na področju prioriteta cilja šole – izboljšati funkcionalno pismenost učencev in dvigniti raven znanja – se določena opažanja zelo malo razlikujejo po aktivih. Za doseg istega prioriteta cilja na ravni šole so strokovni delavci uporabili dejavnosti, ki so bile dogovorjene na ravni aktivov (dejavnosti na ravni aktivna prvega triletja in OPB, dejavnosti na ravni družboslovcev z drugim triletjem in dejavnosti na ravni aktivna naravoslovcev).

Te dejavnosti lahko opredelimo v naslednje skupine:

- a) preverjanje predznanja in ugotavljanje stopnje branja na začetku šolskega leta z istim besedilom kot v 1. r. in napredka znanja med šolskim letom (1. triletje)
- b) preverjanje napredka oz. doseganje ciljev na področju hitrosti, tehnike in razumevanje prebranega ter analiza podatkov obeh preverjanj in prikaz z grafikoni
- c) spodbujanje in razvijanje spretnosti in tehnike branja ter razumevanja s sodobnimi metodami in oblikami ter z uporabo ustreznih BUS (Paukove, VŽN, recipročno branje, pojmovna mreža, splošne študijske) in grafičnih organizatorjev (pojmovne mreže, časovnih trakov, miselnih vzorcev);
- d) poslušanje in upoštevanje navodil
- e) dvig ravni znanja z izbranimi dejavnostmi in elementi formativnega spremljanja ter mrežnimi diagrami pri preverjanju in ocenjevanju znanja;
- f) razvijanje besedišča z branjem v nadaljevanju in s pomočjo bralnega nahrbtnika Bralka, besednega drevesa ter slovarčkov neznanih besed ali poudarkom novih pojmov pri obravnavani snovi;
- g) branje z razumevanjem in upoštevanje navodil pri eksperimentalnem delu in ocenjevanje eksperimentalnega dela (naravoslovni predmeti v tretjem triletju);

- h) branje za bralno značko in domače branje s poudarkom na večjem številu prebranih knjig za domače branje in vplivom branja na zaključno oceno pri slovenščini od 6. do 9. razreda);
- i) izvajanje bralne značke za starše;
- j) predstavitev pridobljenih podatkov staršem, in sicer predstavitev načrtovanih dejavnosti, rezultatov in podatkov individualno ob govorilnih urah, kar je omogočal hkraten obisk staršev in učencev na pogovornih in govorilnih urah ter predstavitev na razrednih roditeljskih sestankih ob koncu šolskega leta);
- k) spodbujanje branja med strokovnimi delavci z bralno značko za strokovne delavce in mesečnimi predstavitvami na strokovnih aktivih;
- l) izdelava načrta dejavnosti na podlagi pridobljenih podatkov za naslednje šolsko leto.

Posamezne dejavnosti na ravni različnih aktivov so bile enake ali zelo podobne, vendar so se prilagajale razvojni stopnji otrok. Dejavnosti v OPB so bile še vedno v tesni povezavi z dejavnostmi pri pouku, kar se je izkazalo kot ustrezno, saj so bili tako cilji podkrepljeni z domačimi nalogami in prostim časom mlajših učencev. Izvedel se je tudi mednarodni projekt Naša mala knjižnica, s katerim so predvsem širili besedišče mlajši učencev.

Aktivnosti so se izvajali tudi po vertikali predvsem pri slovenščini in matematiki. V začetku šolskega leta so učitelji uskladili obseg in način izvajanja in preverjanja domačega branja, sodelovanje na tekmovanjih in natečajih, dejavnosti za izboljšanje pisave in berljivosti pisnih izdelkov in učenčevem popravljanju z zelenim pisalom. Pri matematiki so učitelji uskladili tekmovanja in novosti na tem področju, se dogovorili za usklajene načine odpravljanja primanjkljajev v znanju poštevanke, osnovnih računskih operacij.

Tudi v tem šolskem letu se je izvajal fleksibilni predmetnik, ki je prav tako pripomogel k uresničevanju zastavljenega cilja.

Na pobudo aktiva naravoslovcev, smo v vseh razredih spremljali in v manjših primerih tudi ocenjevali po dosledno načrtovanih kriterijih.

Glede na prej predstavljene dejavnosti, ki so se izvajale v okviru aktivov in individualno načrtovanih dejavnosti ter zbranih in obdelanih podatkov, je lahko razbrati naslednje rezultate:

- a) Strokovni delavci prvega triletja so na podlagi preverjanje predznanja in ugotavljanje stopnje in napredka **branja** na začetku in ob koncu šolskega leta z istim ali enako zahtevnim besedilom ugotovili, da je pri vseh viden napredek. V 1. razredu je bilo preverjeno pri učencih drža pisala, poznavanje črk in branje ter prišli do ugotovitve, da tretjina učencev pravilno drži pisalo na začetku kot na koncu leta; poznavanje črk je nekaj učencev na začetku leta polovica učencev, polovica učencev pozna vse črke. Na koncu šolskega leta so vsi učenci spoznali vse črke. V 2. razredu je bilo septembra preverjena stopnja branja učencev z enakim besedilom kot ob zaključku 1. r. Ob koncu 1. r. je bilo povprečje prebranih besed 22, na začetku 2. r. pa 29. Napredek branja je res viden, res pa je, da še kar 7 učencev ne prebere 30 besed na minuto.

b) Preverjanje hitrosti, tehnike in razumevanje prebrnega besedila se je preverjalo skoraj v vseh razredih. V 1. razredu je napredek učencev pri branju zadovoljiv, saj v povprečju dosegajo skoraj zahtevano raven hitrosti branja, to je 30 besed v minuti. V tem šolskem letu pa je bila povprečna hitrost branja učenca 29, 87 besed v minuti, kar je zelo visoko glede na prejšnje generacije. V 2. razredu rezultati kažejo, da je razumevanje prebranega povprečno in slabo pri slabših bralcih. Dvakrat letno je bilo preverjeno razumevanje prebranega s pisnim odgovarjanjem na vprašanja in vseh 7 učencev, ki ne dosegajo hitrosti in ustrezne tehnike branja, se je izkazalo za nerazumevanje prebranega. V 3. razredu so trije učenci presegli mejo 90 besed na minuto, 11 učencev pa je prebralo manj kot 50 besed v minuti. Na koncu šolskega leta je bilo zaznati izboljšanje. Hitrost se je preverjala tudi v 4. in 5. razredu, vendar zaradi pomanjkanja časa še ni izdelanih analiz podatkov obeh preverjanj in prikaz z grafikoni. Manj pozornosti je bilo posvečeno hitremu branju in več bralnemu razumevanju in širjenju besedišča, saj so učenci uporabljali veliko narečnih besed, odgovarjali le s kratkimi enobesednimi odgovori oz. le v odvisnikih. Več pozornosti je bilo namenjeno pravopisu in estetiki pisanja. In tako je večina učencev izboljšala pisavo. Ob prostem pogovoru še vedno hitro preidejo na narečje, težave pa so še v besednem vrstnem redu, predolgi in pomensko neustreznih povedih, zapisu velike začetnice in končnega ločila. V tretjem triletju se je preverjalo razumevanje besedila, spodbujanje branja s sodobnimi metodami in oblikami. Ni se pa preverjalo hitrosti tihega branja, saj učenci nimajo razvitih tehnik glasnega branja oz. berejo zelo pomanjkljivo. Ta čas je bil namenjen glasnemu branju oz. predstavitev bralnih strategij, da bi izboljšali samo branje. Torej pri starejših učencih drugega triletja je videti majhen napredek. Ti učenci so slabo in počasi brali že v začetku šolskega leta, čeprav se je dopolnilni pouk izvajal predvsem z namenom izboljšati hitrost in tehniko branja teh učencev.

c) V prvem triletju so vpeljevali BUS (VŽN) ter grafične organizatorje, kot so miselni vzorci, časovni trak, pojmovna mreža in Paukova strategija z elementi pojmovne mreže, večkrat letno elemente Paukove strategije z iskanjem ključnih besed in določanjem naslova. Učenci so v 2. razredu imeli kopirane učbenike, v 3. razredu pa samostojne delovne zvezke z neumetnostnimi besedili, kar se je izkazalo za pozitivno, saj so učenci lahko v učbeniku podčrtovali ključne besede, velike začetnice, zahtevane odgovore. Pri uporabi VŽN strategije je delo bolj vodeno, zato so učenci tukaj tudi najbolj uspešni. Pri Paukovi strategiji se pojavijo težave, saj nekateri učenci ne znajo določiti ključnih besed in jih uporabiti pri nadaljnjem delu. Časovni trak znajo urediti slikovno, več težav je pri ubeseditvi časovnega poteka razvoja.

V drugem triletju so spodbujali bralno razumevanje z nekaterimi elementi BUS, ki so bili zajeti v posebni knjižici. Tako so učenci največkrat pri pouku slovenščina zapisovali naslove posameznim odstavkom, iskali iz besedila ključne besede in bistvene podatke. Uporabljali so tudi miselne vzorce, časovne trakove, oblikovali pojmovne mreže in Vennove diagrame ob različnih besedilih. Opaziti je, da pri pripovedovalnih besedilih in opisih učenci načrtujejo svoje besedilo ob miselnih vzorcih.

V tretjem triletju so predvsem uporabljali Paukovo strategijo, pojmovno mrežo, časovni trak, izpis ključnih besed, miselne vzorce in osvajali nova znanja z recipročnim branjem v 8. r. (učna snov: Viri elementov v naravi) in v 6. r. (učna snov: Rastlinski

organ list). V 6. razredu je pri tem imela težave kar polovica učencev, ki ni znala zapisati bistvenih vprašanj, s to metodo so se srečali prvič. Pri kemiji (9. r.) pri učni snovi Maščobe so učenci dobili besedilo, podčrtali ključne besede in izbrali poljubno BUS in večina učencev je uporabila alineje. Pri MAT v 9. r. so učenci smiselno uporabili Pukovo BUS, njihovi zapisi so bili kratki in jedrnat. Prav tako so pri MAT bile še izvedene druge dejavnosti, kot so sestavljanje besedilnih nalog, razlaga novih pojmov ter uporaba le tega v vsakdanjem življenju. Pri zapisu besedilnih nalog s podanimi ključnimi besedami je imelo 23% učencev težave, saj imajo težave pri bralnem razumevanju ter smiselnem oblikovanju stavkov (predvsem učenci 6. r.). Pri FIZ pa uporaba pridobljenega znanja na konkretnih primerih tudi iz vsakdanjega življenja (ustno). In učenci, ki sledijo pouku in imajo urejene zapiske, razumejo posamezne pojme, kar potrdijo s smiselno uporabo na primeru iz vsakdanjega življenja. Pri GUM (učna snov: glasbena obdobja) in ŠPORTU so učenci nanizali zaporedje dogodkov na časovni trak in prišli do ugotovitve, da si učenci lažje zapolnijo potek dogodkov s to BUS. Pri SLJ so se miselni vzorci in časovni trakovi uporabljali v vseh razredih. Pri ZGO v 8. in 9. razredu več kot tretjina učencev naredi ustrezne povzetke z uporabo Paukove strategije ter v 9. razredu večina učencev smiselno uporabi novo pridobljeno besedišče v novi situaciji. V 6. razredu več kot polovica učencev ve sestaviti miselni vzorec. Učenci uporabljajo BUS pri urah, kjer jih učitelji tako usmerjajo, samostojno učenci še ne uporabljajo BUS, končne zapise naredijo samo po alinejah ali v obliki miselnega vzorca. Pri izbiri BUS najraje izberejo Paukovo strategijo.

Z načrtovanim in usmerjenim delom učenci počasi pridobivajo na izbranih področjih. Napredek je opaziti pri večini učencev. Vedno bolj so samostojni pri izdelavi plakata, zapisu povzetka, še vedno potrebujejo usmerjanje. Izboljšali so se tudi govorni nastopi.

- d) Pisna navodila pri učencih zahteva veliko težo zaradi slabega bralnega razumevanja, zato navodila kar preskočijo in se lotijo reševanja nalog. Pri ustnih navodilih pričakujejo individualno delo. Predvsem učenci 6. r. so med letom veliko potrebovali še dodatnih individualnih navodil, vendar se je med letom z doslednim opozarjanjem nekoliko izboljšalo.
- e) Strokovni delavci so v tem šolskem letu pripravili hospitacijske nastope, kjer so vključili elemente **formativnega spremljanja** učenčevega napredka. Analiza teh nastopov je razvidna iz poročila o nastopih. Izvedene so bile še druge ure s formativnim spremljanjem. V 5. razredu formativno spremljanje prinašanje potrebščin ni obrodilo pričakovanih rezultatov, ustreznejše so bile takojšnje posledice. V 1. triletju so učenci skupaj z učitelji oblikovali kriterije, po katerih so spremljali oz. ocenjevali opravljeno delo. Oblikovali so tudi kriterije za govorno nastopanje, igro vlog, pisanje ter pripovedovanje zgodb. Tako so bili učenci veliko bolj pozorni na svoje delo in delo sošolcev. Govorni nastopi so se izboljšali tudi pri naravoslovnih predmetih. Pri teh predmetih so bili učenci tudi vključeni v oblikovanje učne ure in skupno načrtovanje učnega procesa. V 8. razredu se je pri predmetu KEM – učni sklop kemijska vez – formativno spremljalo. Najprej je bilo preverjeno njihovo predznanje, cilji pa oblikovani tako, da so jih učenci razumeli. Na koncu tega sklopa je

bil izveden nastop za ravnateljico, kjer je bil poudarek na medvrstniški povratni informaciji. Nato so zbirali dokaze o učenju na plakatih.

Vsi strokovni delavci so vsaj enkrat pripravili preverjanje in ocenjevanje znanja ob predhodni pripravi **mrežnega diagrama**. Največ takih preverjanj je bilo izvedenih v 9. r. pri KEM, GUM, FIZ, v 8. r. pri FIZ, MAT, v 7. r. pri MAT in v 6. r. pri SLJ, MAT. Ob tem so strokovni delavci ugotovili, da mrežni diagrami zahtevajo veliko priprav, pri učencih so nižje ocene, ker so testi zahtevnejši in slabše so rešene naloge, ki zahtevajo povezovanje znanja s samostojno razlago, interpretacijo besedila, grafa. Pozitivna lastnost pa je v tem, da je ocenjevanje ob mrežnih diagramih bolj realno.

- f) Razvijanje in bogatenje **besedišča** je potekalo različno, in sicer primerno razvojni stopnji in starosti učencev. Zapis neznanih besed na bralnem drevesu je v prvem triletju obsegal okrog 34 besed. Pri naravoslovnih predmetih učenci nove usvojene pojme znajo uporabljati v novih situacijah. Pri družboslovnih predmetih so učenci pisali nove pojme v slovarčke pojmov. Velika večina jih zna uporabiti v novih situacijah ter pri SLJ so jih spoznavali ob uporabi SSKJ.
- g) V 7. razredu, pri učni enoti Raztopine, se je ocenjevalo eksperimentalno delo s pomočjo kriterijev za ocenjevanje. Učenci so napredovali v samostojnem izvajanju eksperimentalnega dela. V 6. in 7. r. pri učni snovi Preizkušanje lastnosti gradiv je bilo izvedeno eksperimentalno delo, ki je zahtevalo branje z razumevanjem in upoštevanje navodil. V 6., 7. in 8. r. pri izdelavi izdelkov je bilo izvedeno praktično delo, ki je tudi zahtevalo branje z razumevanjem in upoštevanje navodil. Zaradi časovne stiske ni bilo pri vseh izdelkih sistematično beleženje upoštevanje navodil varnega dela, zato je težko realno oceniti napredek učencev ob koncu leta. Zapisi večine učencev so zadovoljivi in natančni, ocene so višje na račun doslednejšega in odgovornejšega dela. Izboljšal se je delež učencev, ki so pozorni na ustna in pisna navodila.
- h) V vseh oddelkih se je izvajala **bralna značka**. Na podlagi podatkov je lahko razbrati naslednje:
 - večina učencev prvega triletja prebere knjige za bralno značko,
 - na področju bralne značke je bilo osvojenih 120 priznanj, bralo je torej veliko več učencev,
 - podatki o izbirnem delu domačega branja v tem letu kaže na večjo odgovornost do te dejavnosti,
 - izvedena je bila druga Noč branja,
 - del ustnega ocenjevanja je bilo tudi branje neznanega besedila pri SLJ od 5. do 9. razreda, kar je pozitivno vplivalo na urjenje in odnos do branja,
 - angleško-nemška bralna značka je bila opravljena pri 6 od 28 bralcev.
- i) Bralna značka za starše se je tudi letos izvajala. Brali so starši, ki imajo svoj lastni interes do branja. V bralni znački za starše je sodelovalo 11 staršev, ki so prejeli pohvale za sodelovanje. Podatek kaže, da je število bralcev nekako enako.
- j) V začetku šolskega leta so na skupnem in oddelčnih roditeljskih sestankih vsi razredniki **predstavili načrtovane dejavnosti samoevalvacije**, ki je tudi sestavni del LDN. Dejavnosti in sprotna spremljanja so se odvijala tudi na oddelčnih roditeljskih

sestankih, govorilnih in pogovornih urah, ki so jih tudi letos starši udeležili skupaj z učenci. Tako so se seznanili z rezultati branja, potekom domačega branja, učnimi rezultati, tekmovanji, hkrati pa skupno načrtovali smernice za naprej.

- k) Strokovni delavci na strokovnih zborih predstavijo strokovni članek, ki so ga prebrali.
- l) Ob koncu šolskega leta ali v začetku naslednjega so vsi razredniki in tudi nekateri učitelji posameznih predmetnih področij **predstavili pridobljene podatke staršem** (predstavitev načrtovanih dejavnosti, rezultatov in podatkov).

Po enoletnem obdobju načrtovanih in izvajanih dejavnosti, ki so se predvsem navezovala na prioriteten cilj izboljšati funkcionalno pismenost pri učencih in dvigniti raven znanja, je opaziti **naslednje skupne ugotovitve**:

- zaznati je pozitivne spremembe, potrebno bo pa še veliko vaje, prebiranja literature in izmenjave izkušenj s kolegi;
- izboljšalo se je naglaševanje v skladu s knjižnim jezikom,
- opaziti je malo boljšo pismenost in odgovornost za lastne rezultate,
- doslednejše eksperimentalno delo,
- bolj realno ocenjevanje ob mrežnih diagramih.

Vsi strokovni delavci sprejemajo samoevalvacijo v pozitivnem smislu, ki ob dobro načrtovanem, dosledno izvajanjem in ob natančnem spremljanju in beleženju ugotovitev prinese napredek, pa čeprav je lahko pri nekaterih načrtovanih dejavnostih manjši oziroma niha zaradi različnih vzrokov ali okoliščin, na katera nimamo večjega vpliva. Pri izvajanih dejavnostih je potrebno biti vztrajen, zato predlagajo, da se večina aktivnosti nadaljuje.

4.2 USMERITVE ZA NASLEDNJE ŠOLSKO LETO

Strokovni delavci so ob srečanju na aktivih podali naslednje usmeritve in predloge:

Delo z grafičnimi organizatorji je v prvem triletju potrebno nadaljevati ter nadgrajevati BUS, saj prihajajo vedno nove generacije.

Učitelji aktiva družboslovcev predlagajo:

- večji poudarek na pravopisu,
- nadaljevanje z urjenjem veščin branja,
- poudarek na pisanju zaokroženih besedil,
- vzgajati učence k samostojnosti in odgovornosti z uporabo BUS in formativnim spremljanjem učenčevega znanja.

Učitelji aktiva naravoslovcev pa opozarjajo na večjo doslednost pri izvajanju dejavnosti med šolskim letom.

Tudi v naslednjem šolskem letu je tako želja strokovnih delavcev in vodstva šole nadgraditi dejavnosti za doseganje izboljšav na področju funkcionalne pismenosti, in sicer:

- nadaljevati ter nadgrajevati BUS, saj prihajajo vedno nove generacije in obogatiti delo z grafičnimi organizatorji;
- vztrajati pri konkretnih ciljih s poudarkom na temeljnih znanjih po oddelkih (vertikala) in primerjati področja, ki predstavljajo pri učencih primanjkljaje ter usklajevati dogovore o reševanju težav po vertikali;
- dvigniti raven znanja pri pravopisu in izboljšati pisavo;
- izvesti bralni maraton na temo v enem dnevu;
- organizirati noč branja za mlajše učence od 1. do 4. razreda;
- nadgraditi obstoječe dejavnosti pri uvajanju formativnega spremljanja znanja učencev;
- nadgraditi mrežne diagrame pri preverjanju in ocenjevanju znanja ter uporabiti pridobljena znanja s srečanj in sodelovanj z ZRSŠ OE Murska Sobota
- spodbujanje medpredmetnega povezovanja.

5 PRILOGE – v arhivu šole

- Evalvacija VN (priloga 1)
- Akcijski načrt na ravni šole (priloga 2)
- Akcijski načrt na ravni aktivov (priloga 3)
- Akcijski načrt na ravni posameznika (priloga 4)
- Poenotena merila po vertikali pri slovenščini in matematiki (priloga 5)
- Samoevalvacijsko poročilo na ravni posameznika (priloga 6)
- Samoevalvacijsko poročilo na ravni aktivov (priloga 7)
- Poročilo o izvajanju interesne dejavnosti BRALNA ZNAČKA(priloga 8)
- Analiza hospitacijskih nastopov (priloga 9)
- Vprašalnik o zadovoljstvu in kakovosti (za učence, starše in strokovne delavce) (priloga 10)